

Slattenheim i årsregnskabsloven

Af Ole Egholm, cand. merc., direktør, Dansk Brancheanalyse ApS, Augustvej 60, 2730 Herlev. ole@danskbrancheanalyse.dk

Én gang årligt står virksomheder til regnskab for offentligheden. Det er når de udgiver deres årsregnskab. Her skal virksomheden åbent og ærligt fortælle hvordan året er gået og aflevere en række oplysninger til offentligheden om sig selv.

De seneste 5 år har budt på én lang række af lempelser i årsregnskabsloven, der alvorligt har udvandet informationsværdien af en virksomheds årsregnskab. Stort set alle lempelser er lavet i ånden, at vi skal "spare virksomhederne for administrative byrder".

Ånden om at spare virksomhederne for administrative byrder er glimrende, men medicinen er forkert. At mene, at man sparer virksomheder for administrative byrder ved at lempe så radikalt på oplysningspligten er skudt helt ved siden af.

Jeg ved ikke, om politikere er klar over, hvilken enorm samfundsindsigt læsevenlige årsregnskaber giver. Ikke kun til den enkelte branche selv, men også til hele den omkringliggende verden, leverandører til en branche, journalister, og dermed alle informationsbrugere, studerende på højere læreanstalter og til mig som borger og politisk forbruger. Et årsregnskab er ikke blot "en administrativ byrde", det giver rent faktisk også indsigt i ens EGEN virksomhed, og ikke mindst er det virksomhedens vindue til verden, hvor man ikke bare frit kan skønmale, som man kan i sin markedsføring eller på sin hjemmeside.

Et andet element ved større krav til virksomhedernes åbenhed er også, at erfaringen viser, at jo mere åben en virksomhed skal være, desto mindre er muligheden og dermed risikoen for at virksomheden laver sorte penge.

Alle disse argumenter til trods har den siddende regering i hele tre omgange lempet på krav til virksomhederne, især de godt 98% af alle regnskabspligtige virksomheder, der ikke hører til blandt de allerstørste, de såkaldte "regnskabsklasse-B-virksomheder". Det er for længst blevet mere reglen end undtagelsen, at man ikke oplyser sin omsætning, og efterhånden kan virksomheden frit vælge mellem, hvad der skal stå i regnskabets øverste post, om det er dækningsbidrag, bruttofortjeneste eller indtjeningsbidrag, og ofte blandes disse udtryk sammen i en stor pærevælling, der gør det uforståeligt for den ikke-øvede regnskabslæser at forstå.

Den værste af de seneste lempelser har været, at man ikke længere skal oplyse antallet af ansatte. Her har virksomheden sparet måske 80 sekunder på

at undlade at regne det efter, og hele samfundet går hermed glip af et gevaldigt informationstab om virksomheders indtjeningsevne, gennemsnitslønninger osv. Ejerforhold burde også være et must i en virksomheds årsregnskab, og det har politikerne indset, fordi de nu arbejder på et officielt tilgængeligt ejerregister: Dette er blevet besluttet for 1 år siden, men fordi de (igen af hensynet til virksomhedernes "administrative byrder") ikke vil gøre det lovpligtigt at oplyse ejerforhold i sit årsregnskab, skal vi vente i årevis (datoen kender ministeriet ikke selv endnu) indtil denne beslutning kan implementeres.

Det allerfarligste med at lade små virksomheder slippe for selve den eksterne revision er i det mindste en besparelse for erhvervslivet, umiddelbart. Men med kendskab til erhvervsliv og alle de problemer der er med at indberette korrekt, noget af manglende kompetence, noget af manglende vilje, åbner op for intet mindre end en ladeport af muligheder for skatteunddragelse for erhvervsdrivende, der koster erhvervsliv og samfund langt langt flere penge end besparelsen på revisionsydelsen, der rent faktisk ofte også indeholder værdifuld rådgivning. Vi har efter finanskrisen allerede set perlerækker af eksempler på ulovlig adfærd i mange af de virksomheder, der nu bliver gransket, fordi de er gået konkurs. Vi behøver ikke vente meget længere på at se, at erhvervslivet nok har brug for beskedne administrative byrder, men dæleme også har brug for åbenhed og dermed mere kontrol.

At stille større krav til erhvervslivets åbenhed – eksemplificeret i krav til læsevenlige årsregnskaber – bør være et ønske fra både rød og blå blok i Folketinget. Det er i sidste ende både i erhvervslivet og i det generelle samfunds interesse, selvom det naturligvis for den enkelte virksomheds suboptimering kan være rart på kort sigt at skulle slippe for at fortælle særligt meget.

Vi skal derfor have strammet kravene til årsregnskabsloven op. Vi skal have krav om præcise ejerforhold i regnskaberne, vi skal have antallet af ansatte tilbage, vi skal have lovpligtig brug af ekstern revisor, vi skal gøre det lovpligtigt at oplyse omsætning, og endelig skal vi arbejde for, at ALLE virksomhedstyper, også I/S'er, foreninger, udenlandske filialer og enkeltmandsvirksomheder, får offentligt tilgængelige regnskaber. En stor holdningsbearbejdning ligger forude, men der er store gevinster for både erhvervsliv og samfund. Åbenhed = indsigt = velstand. Kom i gang, politikere, uanset partifarve.